

„Meghívtál, hogy vízre lépjek.” – ez az idézet fogadta a tanévkezdő csendesnap alkalmából Oratóriumba térő diákokat szeptember másodika, péntek reggelén. Elsőseink számára ismét valami új élmény következett. Ők, és az idősebbek is újfent megtapasztalhatták, hogy iskolánk a lelki feltöltődésre, a mentális egészség megőrzésére épp olyan egyenértékű figyelmet szentel, mint a tanév közbeni munkára. Nem véletlen ez. A csendesnapok szerepe éppen ebben áll.

„Bízzatok, én vagyok, ne féljete!” – négyszáztizenkét lélek töltötte fel zsidongva a keskeny padokat, mialatt az iskolai zenekar az alkalomra szánt énekeket előadta. Ének és helyfoglaló alapzaj párhuzamos morajlása járta át a teret, amíg iskolalelkészünk, Berényiné Csinády Melinda el nem foglalta helyét a karzaton, hogy megkezdje az áhítatot. Ekkor az esemény neve valósággá lett: beállt a csend. Négyszáztizenkét diák ült nesztelenül, fél perc alatt hátrahagyva a korábbi nyüzsgését és hallgatta az ígét Máté evangéliumából, melynek középpontjába a fent idézett jézusi megszólítás került. A LétÍge. Az élet vihar. Hánykódás a tengeren, de Jézus ott van a viharban, hogy átsegítse a hozzá fordulókat.

„Mert mindenki, aki segítségül hívja az Úr nevét, megtartatik.” – így összegezte felidézett pályájából, fiataloknak szánt üzenetét dr. Fekete Károly, a Tisztántúli Református Egyházkerület püspöke, a csendesnap alkalmán első meghívottja. Hitvallásában tovább folytatta az áhítat alatt megkezdett vízmetafora kibontását. Felvezetőjében nagy szerepet tulajdonított a magzatvíznek, ahonnan ki kell jönni, hogy az ember sokadik generációs lelkész család sarjaként is, a biztonságos burkot hátrahagyva, tovább vigye az örökölt szerepet és a református tradíciót. Volt Refisként utalt Debrecenre és az internátusban töltött éveire, mint az életadó vízre. A tizenkét intézményt magába foglaló Kollégiumra pedig kincsként hivatkozott, egységes flottaként, mely múltjával meghatározza minden hozzá hű kálvinista ember jelenét és jövőjét.

A program menete lehetőséget biztosított a diákoknak az egyének életútján túl, általuk megfogalmazott kérdések feltevésére is. Így Püspök úrnak az Őt kérdező 11. d osztályos Veres Dorotya, Korda Kata és Sztolyka Levente számára olyan tabudöntögető kérdésére is választ kellett adnia, minthogy mit gondol a házasság előtti szexről, vagy olyan bensőségesre, hogy miként találkozott először Istennel, fel tudja-e idézni megtérése pillanatát. A merész kérdésekre hol rövidebb és frappáns, hol hosszabb és edukatív célzatú válaszok érkeztek.

A feleletek között a figyelemtől feszült csend továbbra is uralkodott. Két órája tartott az alkalom és csak az eső kopogása hallatszott az ablakokon, valamint néhány fészkelődő visszhangjaként az öreg padok recsegése. Azt hiszem, kollégáim nevében mondhatom, büszkék voltunk az önfegyelem, e 21. században ritka példájára ilyen fiatal közösség részéről.

„Credo ut intelligam.” – „Hiszek, hogy értsek.” Ezzel a szent ágostoni gondolattal summázta Visky Pál, a Dorkasz Alapítvány és Segélyszervezet volt igazgatója visszaemlékezését küzdelmes gyerekkoráról. A hetvenkét éves Pali bácsi, korát meghazudtoló vitalitással, valamint rengeteg humorral és iróniával fűszerezve idézte fel gyötrelmes fiatalkorát, édesapja és családja hányattatásait, a Duna-deltában töltött gulágéveket. Eleinte szinte félénken nyilatkozta, milyen nehéz ennyi ember előtt megszólalnia, de belerázódva élettörténete megosztásába, Szolzsenyicint

felülmúló mesélőként idézte szemünk elé a munkatáborban tákolt vályogházukat, az ottani hívők áldozatos segítségét. Még édesapja huszonkét éves börtönbüntetését is megmosolyogtató anekdotába bugyolálta, melyet a kevesebb évvel sújtott apai rabtárstól idézett: „nagy büntetés, nagy kegyelem; kis büntetés, kis kegyelem.”

A kérdések elébe menve olyan kalandjaiba is beavatott minket, mint amikor fiatal felnőttként, Romániában Bibliacsempésző tevékenységet folytatott, mindezt a hit és a keresztény irodalom terjesztése érdekében. Kérdezői Bencze Márton és Kozicska Szilárd voltak a 11. a-ból, valamint Béres Kristóf és Hegyes József a 12. b-ből. Útravalónak szánt kérdésekre, hogy mit tanácsol a diákoknak, hogyan éljék meg a nehézségeiket, hogyan maradjanak mentálisan egészségesek a mostani és későbbi problémáik közepette, tömören, az Istenbe vetett hittel válaszolt: „Ahol van Istenhit, ott együtt jár a boldogság és az áldás, nincs más receptje a vidám, fiatalos életmódra.”

„És végre te meglátod Fiadnak fiait,” – kétségkívül az alkalom utolsó fellépője, dr. Sipos Ferenc kapta a legtöbb kérdést a diákoktól, a fenti részletet pedig ő idézte a 128. zsoltárból arra válaszul, hogy szerinte mi a siker. Állításának bővebb lábjegyzetet adva megfogalmazta, hogy felfogása szerint, a siker relatív, ars poeticája épp ezért: csodálatos nagypapának lenni, mert az magában hordozza a hétköznapi értelemben vett siker minden elemét.

A sok kérdés oka talán az lehetett, hogy Sipos Ferencet közelebbről is ismerik diákjaink, hiszen a tavalyi tanévtől kezdődően jogi ismereteket megalapozó szakkört tart az iskolában, amely nagy népszerűségnek örvend. Tapasztalatait kérdezőinek, a 12. d osztályos Makrai Boglárkának, Kádár Anna Orsolyának és Hompoth-Zolnai Gergőnek ő sem restellte átadni. Rádiós, dokkmunkás, hivatásos énekes és nevelőtanárként szerzett élményeiről, illetve a jogtudományos pályán való isteni véletlennek köszönhető megjelenéséről is. A pályája motivációját feltárni igyekvő kérdésre is röviden, találóan felelt, volt tanárait megjelölve annak forrásaként. Ebből kifolyólag két teremtő foglalkozást nevezett meg, ezek egyike a mezőgazdász, a másik pedig a tanári szakma.

A legutolsó kérdésre, hogy mit üzenne a kilencedikeseknek a kapcsolódási pontok keresésével válaszolt. Kifejtette, hogy véleménye szerint az élethez kell barát, gyerek és munka, melyek mindegyike valamilyen közösségbe ágyazva jön létre és nosztalgikus mosollyal hozzátette: ebben (a biztosított közösségben) jelent sokat a Refi.

*

Így értek véget az életút beszámolók délben, majd egy ebédszünet és egy szusszanásnyi pihenő után Pintér Béla újabb koncertjével kapott méltó befejezést a Csinády tanárnő által szervezett alkalom. A tornaterem, mielőtt hétfőn ismét hadra fogták volna, még péntek délután „hús-vér templommá” változott a fellépővel együtt éneklő fiatalok elevensége által.

(Tóth Áron magyartanár)